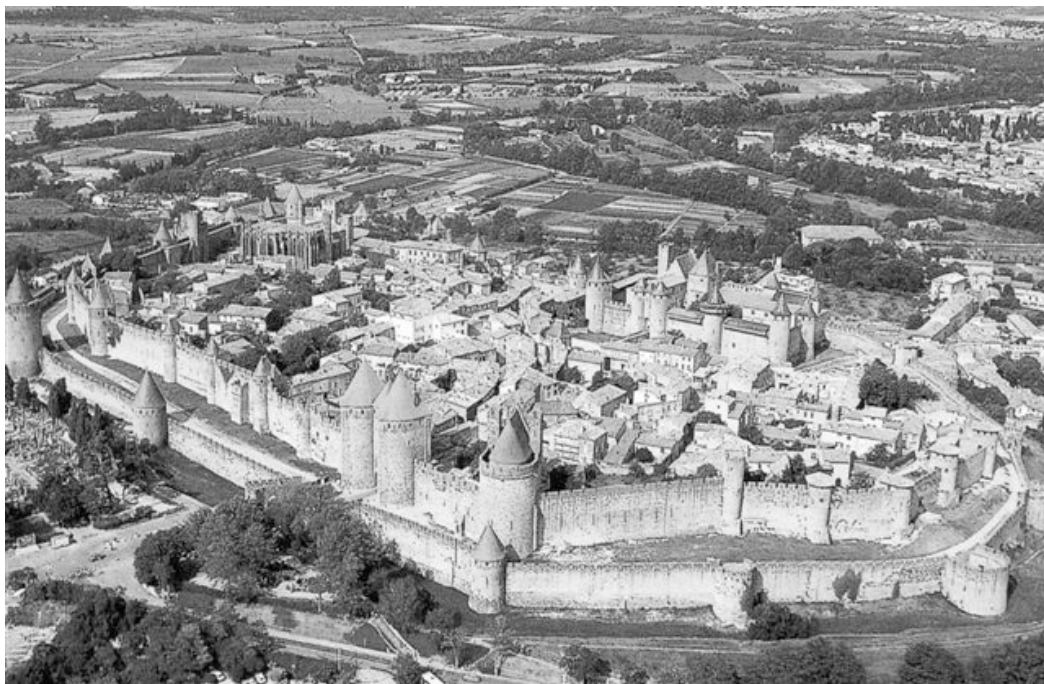

FRANCIE

srpen 2013

Po téměř 20 letech jsme uspořádali nostalgickou jízdu okolo Francie. V roce 1994 jsme podnikli naši první cestu autem do zahraničí. Tehdy jsme byli s dětmi Ivčou a Honzou, spali jsme většinou ve volné přírodě a šetřili poplatky za dálnice. Přesto jsme toho stihli nějak více, než jsme teď dokázali naplánovat. Já tu ještě předtím na některých místech byla tehdy ještě na devizák v roce 1978. Nyní jsme jeli s Ivčou a její rodinou – s vnoučaty Vašíkem a Evičkou.

19.7.

Vyráželi jsme v pátek před jednou a s mladými se setkali na dálnici za Prahou u motelu Atol. Měli jsme na autě rakev, do které jsme mladým umístili část jejich kempových věcí – stany a spacáky, a za sedadly měli vozidla pro děti – motorku, koloběžku a skládací kočárek. Celkem rychle jsme se přesouvali směrem na západ. Zastavili jsme pouze v Rozvadově a pak někde v Německu na dálničním odpočívadle.

V podvečer jsme dorazili do Offenbachu, který je vlastně předměstím Frankfurtu, kde jsme měli zarezervované ubytování v hotelu Ibis Budget, což je vlastně bývalý řetězec levnějších hotelů Etap. Mysleli jsme, že máme snídaní v ceně, ale nebyla, a chtěli za ni 7 E, tak jsme si jí neobjednali.

Večer mladí při uspávání dětí usnuli také a my jsme se podívali na počítači na film Diamanty z Bornea.

20.7.

Ráno jsme se nijak nehonili, uvařili jsme si snídaní – měli jsme set nerez hrnců a vařič. Vyrazili jsme asi v 9 hodin. Chtěli jsme se totiž podívat na nejvyšší budovu Frankfurtu na Main tower, kde měli otevřít až v 10 hodin. Celkem v pohodě jsme dojeli do centra, Vláďa měl v GPS nastavenou adresu nejbližšího parkoviště. Centrum však bylo uzavřené a GPS nás tam mermomocí naváděla. Na ulicích bylo celkem volno, tak jsme zastavili v jedné ulici kousek od věže. Ulice okolo Main tower byla uzavřená proto, že tu bourali ohromný jeřáb přistavěný k rekonstruovanému mrakodrapu. Měli jsme ještě čas a prošli se parkem kousek od věže. Byl tam pomníček obětem AIDS a stolečky s předtištěnými deskami pro Člověče nezlob se a šachy.

Na věž se platilo vstupné 5 E, děti neplatily, měly platit od 6 let. Návštěvníci museli nechat projít batoh i všechny věci přes rentgen. Vyjeli jsme výtahem nahoru do nejvyššího patra a po pár schodech vylezli až na horní terasu. Byl tam kruhový výhled kolem dokola na okolní mrakodrapy. Nejvýraznější byl mrakodrap Veletrhů se špičkou, ohromné kolejiště nádraží a řada mostů přes řeku.

Pak již jsme se vrátili k autům a okolo letiště jsme vyrazili západním směrem na Paříž. Bylo to asi 600 km. Šlo to docela rychle.

Přejeli jsme hranici u Saarbruckenu a pokračovali dál po již placené dálnici. Systém placení dálnic se docela liší, poprvé jsme zaplatili 2,6 E za průjezd, pak jsme vyfasovali lístek a platili

mýtné až před Paříží – 22,4 E. V placárnách již nesedí personál, šetří tu lidmi, takže jsme platili automatu. Bylo možné platit kartou nebo hotově, nechtělo to však brát padesátieurové bankovky, tak člověk musel mít připraveny drobné. Pak nás celkem překvapilo další placení na kraji Paříže, které bylo možné platit pouze kartou a neukázalo nám to, kolik to bude. Dle účtu, který vyjel, jsme platili 2,1 E. Na dálnici mají poměrně hustě docela slušná odpočívadla, na nichž jsou stolečky s lavicemi a sociálky. Mají tam i kontejnery na tříděný odpad. Díky tomu, že je dálnice placená, není na ní příliš hustý provoz.

Měli jsme přes internet zamluvená místa v kempu Huttopia v Rambouillet, asi 40 km jihozápadně od Paříže. Vlád'a chtěl napřed přes internet zmluvit kemp ve Versailles, dokonce mu ho na jeden den rezervovali, ale další dny prý měli obsazené. Jelikož již za ten první den strhli Vlád'ovi zálohu, tak nám nabídli, že můžeme využít dalšího jejich kempu stejného řetězce Huttopia v Rambouillet. Tento kemp byl levnější než ve Versailles.

GPS nás celkem nestandardně vedla dálnicí směrem na Bordeaux a pak odbočila lesy do Rambouillet. Nalezla nám perfektní zkratku, tato zkratka však končila hrazením s úzkým průjezdem pouze pro kola. Cesta do kempu byla 50 m před námi, ale nemohli jsme na ní. Přes odpor GPS jsme se vraceli do centra městečka a pak již jeli podle šipek kempink. Tato cesta byla vlastně objížďkou, protože hlavní přístup ke kempu vedl po hrázi rybníka, ale asi se jim to sesouvalo, tak to bylo uzavřené.

V kempu jsme se přihlásili v recepci, uměli docela slušně anglicky, zaplatili jsme za dva stany, dvě auta a tři dny 217 E. Dostali jsme přidělený 1 díl s mapkou, kde ho máme hledat. Nikde jsme však neviděli žádná čísla. Tak jsem se zeptala nějakých Holanďanů, jaké mají číslo a jak poznám, který díl to je. Bylo to označeno v rohu malým bílým kamenem s číslem.

V recepci říkali, že máme auta odstavit na parkoviště, ale vzhledem k tomu, že se nám vešla na plac, tak jsme je tu nechali. Stejně jsme museli do aut pořad lézt. Po večeri jsme se šli koupat do místního bazénu. Byl takový napůl přírodní, okolo byly dřevěné podlahy a rostlo rákosí a další vodní rostliny. Ze zarostlého jezírka vedly 3 přepady do plavacího bazénu. Menší část pro malé děti byla oddělena kůly. Na dně to tam docela klouzalo. Byl poměrně vlhý večer, seděli jsme u stanů a popíjeli víno. Skoro o půlnoci na nás přišel soused Holanďan, že rušíme noční klid.

21.7.

Ráno bylo celkem chladno, tak jsme ani nešli do bazénu. Pomalu jsme se nasnídali, většinu věcí zapakovali do stanu a vyjeli na výlet do Paříže. Bylo to 50 km. Jeli jsme směrem na Versailles, po dálnici na pařížský okruh Pheripheric a kus po něm a pak směrem k Vítěznému oblouku. Tam však byly zátarasy, tak jsme museli jinudy. Dnešní den totiž končila Tour de France s cílem v Paříži, tak část města byla pro auta uzavřená. Jeli jsme na Trocadero a chtěli se dostat do oblasti Palais Pompidou, ale naráželi jsme stále na zátarasy. Za Trocaderem jsme museli přejet přes Seinu a jeli podél ní až k ostrovu s Notre Dame.

V neděli mělo být parkování v Paříži zadarmo, ale nemohli jsme jediné místo na parkování najít. Nakonec jsme zajeli do podzemního parkoviště u Paláce Pompidou, vjeli jsme do podzemí asi 2 km vedle a projížděli šíleným labyrintem na parkoviště – v Les Halles bylo zavřené, ale mělo s tímto společný vjezd. Nakonec jsme dojeli do celkem klasického podzemního parkoviště a vylezli jsme přímo na náměstí před centrem Pompidou.

Rozhodli jsme se, že nepůjdeme do objektu centra, ale napřed uděláme okroužek po místních pamětihodnostech. Šli jsme k Notre Dame. Tam bylo strašně moc lidí, na věž i do chrámu byly šílené fronty lidí. Na ploše před katedrálou postavili nějaké hlediště a za ním byly plošiny a stany, na počátku náměstí stála nějaká maketa stavby. Na ní bylo napsáno 850 let katedrály Notre Dame. Zřejmě se tam měly konat nějaké oslavy tohoto výročí. Uvedené stavby tu snad nezůstanou, je to dle mne dost rušivé.

Po ostrově jsme došli až k Pont Neuv, kde zrovna probíhalo nějaké cvičení záchranářů, kteří se tam spouštěli k hladině a měli tam odtud vyzdvihnout chlapa v nosítkách z lodi. Po Seině tam jezdila jedna loď za druhou a po nábřeží dvoupatrové nahoře otevřené autobusy.

Původně jsem myslela, že dojdeme k Louvre, ale Ivče se tam už nechtělo, byl dost hrozný hic. Paříž se nám zdála nějaká špinavější než dřív, na různých místech to bylo cítit močí, nebylo taky divu, nemohli jsme najít žádné veřejné záchodky. U Seiny vymysleli atrakci, navezli tam písek a udělali tam pláž. Vyvalovalo se tam docela dost lidí a měli u toho sprchu, do Seiny samozřejmě nikdo nevléze, ani tam není žádný přístup.

Problém s veřejnými záchodky jsme museli řešit tím (hledali jsme je v podchodu u metra, ale nebyly tam), že jsme si sedli do jedné kavárny a dali si kávu a vodu. Pak jsme šli k Les Halles, tedy Břichu Paříže, chtěli si ho prohlédnout, ale je to tam rozestavěné. Staví tam nové zastřešení nákupního centra a rekonstruují park.

Pak jsme se vrátili k centru Pompidou a šli do něj. Dříve to tam fungovalo tak, že po jezdících schodech v tubusech se dalo vyjet až nahoru zadarmo. Teď je tam naprosto jiný režim – musí se vejít dovnitř, koupit si lístek – nejlevnější je výjezd nahoru za 3 E nebo dražší k návštěvě galerií. Když jsme chtěli jet nahoru, tak nás tam nechtěli pustit, že se tam nesmí s batohy, s dětským slunečníkem a kočárkem. Vláďa také nesměl mít kameru na stojánku. Vše jsme museli nechat v úschovně. Vyjeli jsme až na střechu, kde je celkem nůbl restaurace. V 1. patře bylo vidět vevnitř nějaké občerstvení, ale ze schodiště se tam nemohlo, kudy se tam dalo dostat, jsme nezjistili. Snad tam mohli jen lidé, kteří měli dražší vstupenku do celého areálu.

U vchodu bylo nějaké dětské centrum s interaktivními hrami, mysleli jsme, že tam můžeme jít zadarmo, ale řekli nám, že náš lístek na to neplatí. Pak už jsme šli na parkoviště, zaplatili 12,4 E a jeli pryč. Vyjeli jsme ven hodně krátkou cestou a jeli raději přes Seinu směrem na jih na Pheripheric, abychom se nedostali do uzavřených oblastí. Opustili jsme Paříž celkem v pohodě.

Vrátili jsme se do Rambouillet, cestou byla dost zácpa, ale kvůli tomu, že tam byl požár nějakého skladiště, u kterého bylo plno hasičů a louží. Zastavili jsme u obchodáku Castorama a mysleli jsme, že se tam dá nakoupit, ale je to něco jako Bauhaus, tedy ne pro nás. V Rambouillet jsme se nějak vymotali, i když jsme jeli jinou cestou, a byli asi ve 4 hodiny v kempu.

Šli jsme se všichni koupat do bazénu, bylo tam docela dost lidí, ale bylo to velice příjemné. S Vašíkem jsme sem šli ještě jednou po večeri.

22.7.

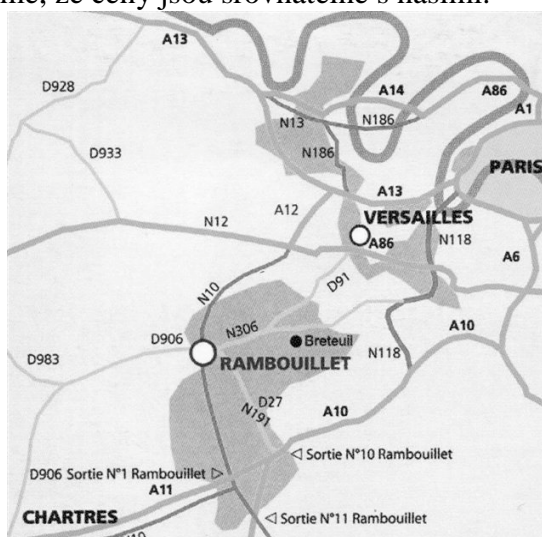
Už druhý den jsme opět jeli do Paříže. Tentokrát jsme měli v plánu Eifelovku. Vyrazili jsme asi v 9 hodin a zhruba po hodině byli na místě – u Trocadera. Byl mnohem hustější provoz než včera, hlavně na dálnici ústící na Pheriperic se to ucpávalo a popojížděli jsme krokem. U Trocadera jsme zaparkovali na podzemním parkovišti v ulici Kleber. Šli jsme k Trocaderu, které docela připomíná stavby socialistického realismu včetně ohromných oslavných soch. Trocadero stojí na kopci přímo proti Eifelovce za Seinou, pod dvěma půlkruhovitými stavbami jsou stupňovité fontány směřované k Eifelovce. Právě pustili stříkající trysky, které byly jako děla a do veliké dálky chrlily vodu v ohromném oblouku.

Sešli jsme dolů, kde byl umístěn historický kolotoč. Mohli na něj i dospělí a prodávali 6 jízd za 10 E, tak jsme to koupili a napřed byli všichni Ročňovi, přičemž Vašík s Evičkou seděli v koši balónu. Pak jsem ještě jednou šla já s Vašíkem a vezli jsme se v kočáře.

Přešli jsme most a byli jsme pod Eifelovkou. Pod ní se vinula šílená fronta – několikrát zatočený had. Zjistili jsme, že u východního pilíře je fronta snad trochu kratší - tam byla fronta organizovaná pomocí zábran. Čekali jsme asi ½ hodiny. Za 8,5 E jsme vyjeli do 2. patra. Nad ním je ještě jedna plošina, okolo níž se kolem dokola vinul had lidí, kteří chtěli jet až nahoru. Byla docela dobrá viditelnost, tak byla vidět perfektně celá Paříž. První patro bylo uzavřené a bylo ve výstavbě, stavějí na něm nějaké moderní prosklené kukaně, pan Eifel se musí v hrobě obracet. V podnoží Eifelovky má stát další prosklené monstrum. Cpát modernu k historickým stavbám mi nepřipadá moc vhodné. Uprostřed pod Eifelovkou stála ohrada s obrázky, jak to tu bude vypadat, v ohradě byly postaveny 4 tyčovité konstrukce, na nichž jezdily pomocné pracovní výtahy. Když jsme odcházeli, právě snášeli dolů po všech čtyřech konstrukcích velikou plošinu, která nahoře zaplňovala celou šířku vnitřního ochozu v 1. podlaží.

Pod Eifelovkou jsme si dali maxihotdogy s maxicenou 5,5 E. Vedle Eifelky je parčík a v něm jezírko se spoustou ryb a kachen. Napřed jsme uvažovali ještě o cestě metrem do další části města k Sacre Coeur, ale bylo šílené vedro, tak jsme to vzdali a vraceli se k autům parkem pod Trocaderem. Je v něm obří akvárium.

Od parkoviště jsme vyrazili směrem k Vítěznému oblouku, chvíli jeli po Champs Elysees a namířili na jih na Pheriperic. Nechtěli jsme se totiž vracet přes Versailles, protože u Trapanu byla svedená silnice do jednoho pruhu a byla tam pěkná zácpa (to jsme věděli od rána). Tak jsme raději jeli na dálnici směr Bordeaux a jeli po ní. Do Rambouillet jsme dorazili stejnou cestou jako předevčírem. V Rambouillet jsme se zastavili v Carefouru a nakoupili tam vody, víno a zeleninu. Zjistili jsme, že ceny jsou srovnatelné s našimi.

V kempu jsem se šli opět koupat, bylo o dva stupně více než předchozí den, i ve stínu byl docela híc.

Před recepcí byly postavené dva stánky a tam propagovali místní kraj a rozdávali tam regionální prospekty. Taky tam nějaká paní prodávala školní brašny a měli tam poníky na projížďky.

Po večeři jsme se šli s Vašíkem opět koupat, pak poseděli tentokráte s místním vínem. Evička chodila čím dál tím později spát.

23.7.

Ráno jsme se sbalili a v 9 hodin vyrazili do Versailles. Byli jsme tam asi za půl hodiny. Před zámkem byly šílené davy lidí, bylo zaplněné celé nádvoří mezi dvěma vstupními branami. Řekla bych, že tam někteří lidé museli strávit skoro celý den. My jsme se chtěli podívat pouze do zahrad, o nichž jsme předpokládali, že jsou zadarmo, tak jak to tam bylo dříve. K našemu překvapení však před zahradami byl zátaras a pokladny. Zavedli totiž novinku – hudební zahrady. Skoro všude v sestříhaných keřích tam byly ukryté reproduktory a zněla z nich barokní hudba. Za to člověk musel zaplatit 7,5 E. Do Trianonu se muselo vyjít ven ze zátarasů a tam by vstup byl zadarmo, pokud by do něj člověk přišel z druhé strany.

Vraceli jsme se přes stromové bludiště. Hlavní Apollonova fontána byla v rekonstrukci a žádná z četných dalších nestříkala, v jezírkách byl žabinec, tak to nejspíš nepouštějí vůbec. Díky tomu celkový dojem ze zahrad byl špatný. Vedle zámku byla květinová zahrada, mezi buksusy sestříhanými do ornamentů byla houšť živých letniček. Zahradu ale opět zprznili moderním „taky uměním“, dole pod fontánou stálo několik částečně otesaných kvádrů a taky tam čnělo několik mrtvých stromů – pahýl stromu natřený na zlato, suchý strom s kamenem a nahoře na terase dva poloválce uprostřed s velkým stromem. Záměr toho mi byl nejasný.

S dětmi to bylo velice pomalé, k Trianonu jsme nedošli a strávili jsme tu více času, než jsme předpokládali. Vašíkovi jsme nesli skládací koloběžku, ale upozornili nás, že tam na ní nesmí jezdit. Z Versailles jsme vyráželi asi v 12:30. Nejen, že tu stály davy lidí fronty na lístky, stála tu i fronta na vodu z pítka. Když jsme tu byli před léty (bylo to sice brzy ráno), tak tu nebyla ani noha.

Z Versailles jsme celkem hladce projeli na dálnici A10. Cestou nás chytnul silný slejvák, ale po pár kilometrech po něm nebylo ani památky. Jeli jsme směrem na západ do města Rennes, trasa vedla po dálnici, posledních 50 km po motorové silnici. Vláďa si v Rennes vyhlédl městský kemp des Gayeulles, tak jsme se do něj nechali GPSkou zavést. Ubytovali jsme se v něm za 37 E za noc (místo, 2 auta, 2 stany, 4 dospělí, 2 děti, elektřina).

Vláďa chtěl koupit k večeři pečené kuře, tak jsme nechali mladé stavět stan a jeli jsme do nákupního centra Intermarche. Byl to ohromný obchodník s hodně širokým sortimentem, ale hotové pečené výrobky tam neměli. Tak jsme se vrátili a uvařili bramborovou kaši s konzervou.

Po postavení stanu přišel déšť a nejspíš v souvislosti s tím vypadla v celém kempu elektrika.

24.7.

Nechali jsme stany v kempu a vyrazili na výlet k moři. Napřed jsme jeli ke klášteru Mont Saint Michel. Předpokládali jsme, že jako kdysi dojedeme až k ostrovu s kopcem a klášterem. Ale asi 3 km předtím však začala parkoviště a vše naháněli na ně. Napřed jsme mysleli, že nějak prorazíme, ale nešlo to. Tak jsme tedy zaparkovali a zjistili, že ke hradu jezdí zadarmo kyvadlová autobusová doprava. Zajímavé na tom bylo to, že autobusy měly řízení na obou stranách a řidič na konečné jen přešel na druhý konec autobusu a nemusel otáčet, zřejmě byly na elektřinu.

Dojeli jsme k Mont Michel, tam to bylo celé rozkopané, dělají tu přes zátoku novou přístupovou cestu na pilířích, zřejmě pak ty staré násypy všechny zruší. Přístup do městečka byl spíše provizorní, po úzké dřevěné lávce a schůdkách.

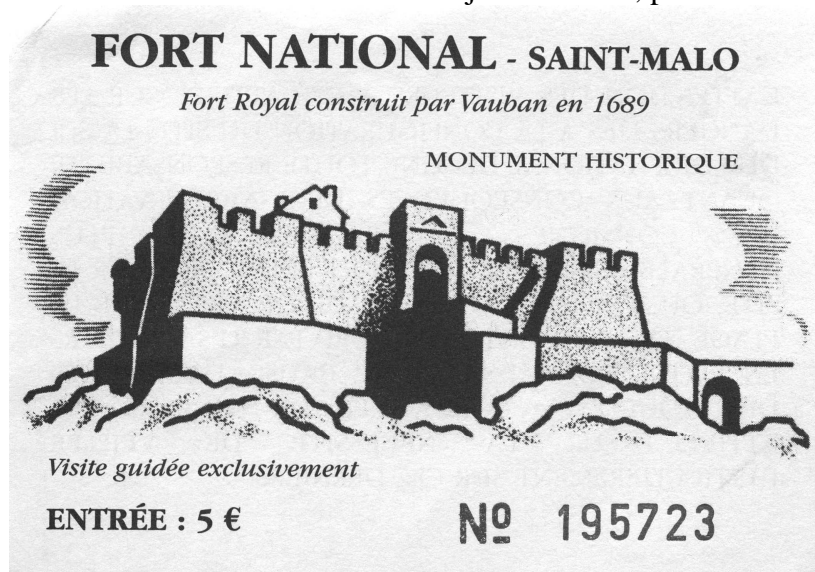
Davy lidí se valily hlavní cestou nahoru na hrad. My to vzali napřed na hradby, pak jsme po schůdkách vystoupali až skoro k pevnosti a zase zamířili dolů, tam skoro žádní lidé nebyli. U hřbitova a kostela jsme se napojili na hlavní cestu. Nahoře do hradu se platilo, tam jsme nešli a prošli jsme jedním suvenýrovým krámem opět na hradby a vyfotili asi skoro nejlepší pohled na hrad. Pokračování hradeb bylo v lešení, tak jsme se vrátili na hlavní ulici a odcházeli. Došli jsme opět k autobusu a dojeli s ním na parkoviště. Autobus měl dvě zastávky, bylo možné vystoupit u přílivové elektrárny a ve vesnici Saint Michel. Tím, že tam nemohou auta, vesnice asi zkomírá, protože jí téměř všichni projedou.

Vrátili jsme se na parkoviště a zjistili, že se tu platí za každé dvě hodiny 6 E. My tu strávili asi 2 a půl hodiny a počítalo to 12 E. Je to finta na návštěvníky, protože za méně než dvě hodiny se to těžko dá zvládnout, stačí trochu přetáhnout a je 6 E k dobru. Parkování se platilo kartou při výjezdu z brány, Vaškovi to jeho kartu odmítlo, hlídač ho posílal zaplatit kamsi do kasy, zaplatil to za něj svou kartou Vláš'a. Tady se prostě předpokládá, že každý má kartu a že bude akceptovaná, nezajímá je, jak by se to dalo řešit jinak. Věhlas Mont Saint Michel památce spíše škodí, je to tu již továrna na turistiku, ještě chybí, aby návštěvy byly na pořadník.

Ze Saint Michel jsme jeli do přístavního města Saint Maló. Cestou jsme se chtěli někde zastavit, abychom si udělali oběd. Ráno jsme uvařili těstoviny a k tomu chtěli ohřát konzervu. Na motorovce na St. Maló však nebyla žádná odpočívadla, poutače na ně vedly mimo dálnici. Uhnuli jsme na Mont Dol, což jsem měla v mapě zakreslené jako místo dalekého rozhledu. Byl to skalnatý kopec a na něm stála kamenná rozhledna se sochou panny Marie, veliký kříž a větrný mlýn s hospodou. Byly tam stolečky s lavicemi, tak jsme tam vytáhli vařič a dali si oběd. Pak jsme si to tam prohlédli. Z plošiny rozhledny byl vidět v dáli Mt. Michel. Ještě tam stál malý kostelík s vitrážovým oknem a soškou p. Marie, stejnou jako na rozhledně. Bylo to kousek od Mt. Michel a vládl tu takový klid a pohoda, na rozdíl od Michel žádné placení a buzerace.

Jen jeden Němčour tu měl problém, zabouchnul si klíčky od auta ve voze, měl starší šunku, asi renaulta. Snažil se vytlouct boční okénko kamenem, ale nešlo mu to. Jeden francouzský šikula vzal šroubovák, u zadního okénka vypáčil gumové těsnění a sklo jednoduše vyloupnul. Němec byl nadšen, děkoval a odjel s pootevřenými dvířky na straně spolujezdce.

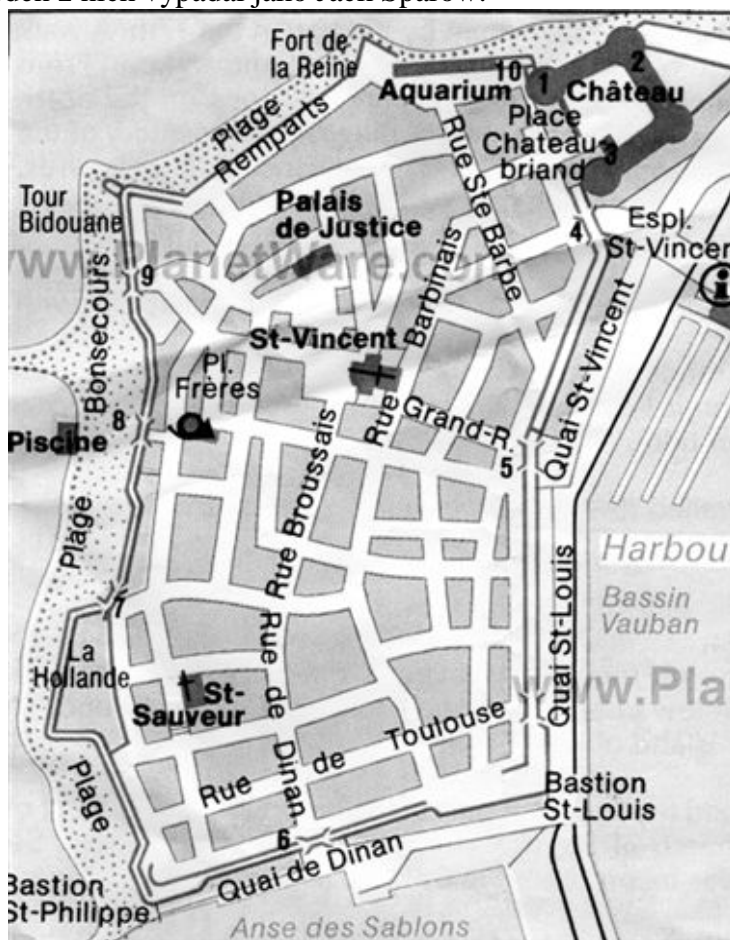
Dojeli jsme do St. Maló, jehož stará část je tvořena několikapatrovými budovami s vysokými střechami a je obehnaná hradbami. Podél nich je řada parkovišť hodně obsazených, ale na rozdíl od Mt. Michel tu nestahují lidi z kůže, parkovné tu stojí 1,5 E/hod.

Zaparkovali jsme až na konci hradeb a šli se podívat na pláž. Byl odliv a byla tam dost velká písčaná plocha bez vody. Kousek stranou však byla vidět docela blízko vodní plocha.

Byla tam totiž hrázička, která vodu zdržovala. Mladí se tam usídlili a děti se rochnily ve vodě a v písku. My s Vládou šli obejít okolí. V zátocě bylo několik pevnůstek, které jsou při odlivu přístupné suchou nohou. My si na jednu takovou došli kousek od koupacího místa – zaplatili jsme vstupné 5 € a vylezli na hradby. Uprostřed pevnosti byl poměrně veliký plac a stál tam přízemní nepřístupný barák. Hradby se daly obejít, na nich stálo několik kanónů a vlála tam francouzská vlajka. Byl tam odtud pěkný výhled na zátoku a hradby města.

Pak jsme přešli na hradby, jsou zřejmě skoro celé průchozí a na rozdíl od Dubrovníku zadarmo. My šli jen po části obrácené k moři, tam vedla podél hradeb ještě silnička, dále vedla úzká cesta mezi dvěma pásy zdí. Došli jsme pouze na rohový bastion, odkud jsme viděli na zátoku před St. Maló – kotvilo tam plno plachetnic. Zajímavý byl čtverhranný betonový bazén, který je využit za odlivu, za přílivu je zaplaven. Nakoukli jsme také kousek do města, kde bylo rušné náměstíčko s restauračními zahrádkami a umělci se stánky s obrazy. Na náměstí stojí Hotel de Ville, v něm je muzeum a vypadá jako hrad s vyhlídkovou věží. Viděla jsem dva piráty, jeden z nich vypadal jako Jack Sparow.

U parkoviště kotvily ve vnitřní zátocě 2 historické plachetnice, dokonce jedna byla přístupná. Ve vnitřní zátocě nebyl odliv, zřejmě to nějak vyrovnávají, údajně je v St. Maló veliká přečerpávací elektrárna.

Ze St. Maló jsme se vrátili do Rennes, kde jsme se ještě stavili v Carefouru. Tam jsme konečně koupili to grilované kuře, které jsme pak zkonzumovali k večeři.

25.7.

Ráno jsme museli Evičku budít, večer totiž chodila čím dál tím později spát a byla strašně čilá. Začali jsme balit, ještě jsme neměli dobaleno, když začalo pršet. Honem jsme věci naházeli do aut a stany sbalili tak, že jsme je odnesli pod stromy a tam dobalili. Stejně byly plachty mokré, tak jsme je dali zvlášť na zadní sedadlo.

Jeli jsme na jih přes Nantes na ostrov d' Oleron. Dle GPS to mělo být 4 hodiny, ale měli jsme nějaké zastávky, tak nám to vyšlo o dost více. Stavili jsme se v Rochefortu v maxiobchodáku Hyper U, kde jsme nakoupili pečivo, zeleninu a vína. U obchodáku měli i levnější benzin.

Na Oleronu měl Vlád'a vyhlédnutý kempink Indigo Les Pins v městečku Saint Trojan. Byl zasazený v lese a docela hodně obsazený. Dostali jsme na výběr asi 10 míst, která budou volná 2 dny. Když jsme nahlásili vybraný díl, tak tvrdili, že na jedno místo má být pouze 1 auto, ale nakonec ustoupili a odsouhlasili nám to.

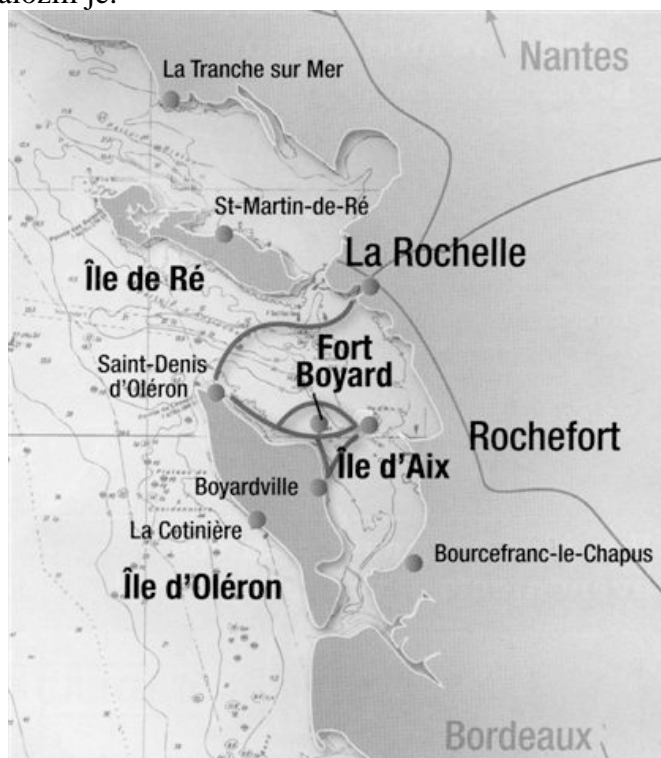
Po postavení stanů (napřed jsme je dosušili), jsme se jeli koupat na nedalekou pláž Gatseau, Vlád'a nejel a zůstal vařit večeři.

Na pláži zrovna byl příliv, do vody to spadalo celkem rychle, tak tu nebyla tak široká plocha pro odliv. Voda byla dost studená, ale skoro bez vlnky. Evička nadšeně sbírala škebličky, Vašík stavěl bazén, který mu po chvíli sebrala voda, protože neustále stoupala. Psali tam, že maximum bude ve 20:20.

Vrátili jsme se do kempu, kde mezitím Vlád'a uvařil večeři. Děti, zejména Evička, nechtěly vůbec spát. My ztrestali 3 Cabernety. Už jsme skoro chtěli zalézt do stanů, když začalo trochu krápat a v dálí se blýskalo. Preventivně jsme vše uklidili – židličky do rakve a vařič pod stůl. V noci se strhla šílená bouřka a slejvák. Ráno jsme zjistili, že do hrnku napršelo skoro 2 cm.

26.7.

Ráno, tedy v 9:30, jsme vyjeli na pevninu a jeli do Fournosu. Tam odtud je nejlepší spojení k pevnosti Boyard. Přijeli jsme tam asi po půl jedenácté, než jsem se trochu rozkoukali, odkud to jezdí, bylo skoro 11 hodin. V boudičce tam prodávali lístky, měli tam trasu okolo pevnosti Boyard a ostrova Ile de Aix. To se nám akorát hodilo, odjezd byl v 11:05, zakoupili jsme lístky po 13 E (Vašík jako dítě od 4 do 12 let platil 10 E). Nastoupili jsme a hned se jelo, dříve než byl čas odjezdu. Již jsme odrazili od mola, ale ještě nějakí opozdilci chtěli jet s námi, tak chvíličku přistáli a naložili je.

Okolo ostrova Ile de Aix jsme jeli k pevnosti Boyard. Průvodce k tomu měl francouzský výklad. Pevnost je nepřístupná, je soukromá a konají se tam televizní soutěže, je to však velká atrakce. Na jižní straně k ní byla přistavená plošina na sloupech, zřejmě tam něco

rekonstruuji. Objížďeli jsme pevnost okolo a zároveň s námi tam kroužilo několik lodí. Ještě se tam dá dojet z městečka Boyardville na ostrově Oleron, ale tam byl nejasný jízdní řád a bylo to dražší. Naše vyjížďka trvala hodinu, než jsme se vrátili, pokročil odliv a přistáli jsme na části mola, který byl předtím pod vodou. Na špičce poloostrova se řadila nákladní auta a traktory, zjistili jsme, že se tam za odlivu odkrývá cesta na ostrov Aix. Pár nedočkavců již bylo asi kilometr od břehu částečně ve vodě.

Vraceli jsme se na Oleron. Mladí jeli na pláž u St. Trojan a my si s Vládou ještě prohlédli ostrov. Ještě před mostem na Oleron jsme se stavili u pevnosti Louvois. Je jen kus od břehu a při odlivu k ní vede kamenný chodník. Jelikož je jinak potopený, je docela kluzký. Okolo chodníku jsou konstrukce, na nichž pěstují škeble. Do pevnosti jsme nešli, protože tam chtěli vstupné 6 €, stačilo nám se na ní podívat zvenku. Několik stupňů schodiště bylo obrostlých lasturami, tak bylo vidět, kam asi sahá voda. Viděli jsme zbytky původního mostu na Oleron, byl jen kus nad hladinou vody. Proti pevnosti bylo kotviště obehnané mohutnou betonovou zdí s dírami. Na dně prázdného přístavu ležely rybářské bárky. V případě přílivu tam odtud jezdila lodička na pevnost.

Další naše zastávka byla v Chateau d'Oleron. Myslela jsem, že tam bude zámek, ale je tam mohutná pevnost. Líbily se nám tam malé hezké barevné domečky, v řadě z nich byly nějaké umělecké krámečky s keramikou apod.

Pokračovali jsme dále do Boyardville, tam odtud také jezdí lodě k Boyardu, ale vycházelo to draž než z druhé strany. Parkoviště bylo kus od břehu, na nábřeží se jít nemohlo, protože to bylo za plotem. Tak jsme se na Boyard nemohli ani podívat.

Pak jsme ještě zamířili až na nejzápadnější výběžek ostrova, na němž stojí maják. Cestou jsme se ještě stavili v městečku Saint Georges na poště, odkud jsem odeslala pohled do Austrálie (95 C) a koupila známky do Česka (80C). Obsluhující černoš napřed řekl, že jedna stojí „ejtýn“, ale pak se omlouval za svůj přízvuk.

U majáku se parkovalo zadarmo, došlo se k němu cestou lemovanou sestříhanými stromy a deskami s historií a obrázky majáku z různých období. Okolo majáku je ozdobná ornamentální zahrádka tvarovaná do šipek ve směru světových stran. Za 2 € jsme na maják vylezli. Lezlo se po poměrně úzkých točitých schodech, do vrcholku pak vedly příkré přímé schody.

Pak jsme se již vraceli do St. Trojan. Brali jsme to po jižní straně ostrova, která je velice turistická, místy jsme viděli na moře, u pláží stálo u silnice plno aut. Cesta se dost klikatila a byla dost úzká, posunovali jsme se dost pomalu. Dojeli jsme do městečka La Cotiniere, kde

Vlád'a našel na infomapce pěkný přístav. Ten byl zcela obyčejný, ale naproti přes ulici měli stánky nějací prodejci s čerstvými rybami. Koupili jsme 5 celých ryb asi za 3,5 E/kg. Vlád'a se napřed vyděsil, když mu paní podala účet. Dole totiž byl součet 49, ale to bylo franků, eura byla nad tím. Nechápu proč tu pořád uvádějí franky, i když už dávno neplatí.

Pak již jsme jeli do kempu. Mladí tam již byli. Byli na pláži, když byl odliv, tak to moc na koupání nebylo. Řada lidí tam hrabičkami dobývala škeble, tak děti také nasbíraly kyblík. K večeři jsme měli grilované ryby s bramborovou kaší, škeble jsme uvařili i se skořápkami a pak již bez nich osmahli na pánvi. Trochu v nich kroupal písek. Již skoro za tmy tam přijela dvě autíčka, z nichž vylezlo 8 mlad'ochů (z nich tři holky) a začali stavět jeden velký stan a 2 maličké samorozkládací. Stavba jim moc nešla, hledali v papírovém návodu, jak se to staví. Maličké stany mi připadly tak mrňavé, že není možné, aby se do nich normálně rostlý člověk (natož dva) vešel.

27.7.

V noci zase přišla bouřka, ale moc nepršelo. Údajně i v české televizi říkali, že v kraji Bordeaux byly silné bouřky s tornády. Měli jsme mokré stany a navlhlé věci uvnitř, tak nám trvalo déle, než jsme se sbalili.

Mlad'oši odnaproti chtěli vařit a narazili malou bombičku, ale měli na to jiný vařič, nepasovalo jim to k sobě, tak jim bombička ušla. Chtěli po nás poradit, co s tím, ale nerozuměli mému vysvětlování, že to k sobě nejde, jen jedna dívčina se trochu anglicky chytala.

Měli jsme se přesunout k duně Pyla k Arcachonu, mělo to být cca 200 km. Rozhodli jsme se, že nepojedeme po dálnici přes Bordeaux, ale přes Ryan a trajektem přes zátoku Gironde.

Dojeli jsme do Ryanu, ale chtěli jsme tam nakoupit, městem se projíždělo dost náročně, Vašek měl v GPS nakreslena obchodní centra, tak jsme jeli na výpadovku na Bordeaux. Zastavili jsme se v komplexu Leclerc, byl to ohromný obchoďák se solidními cenami. Prodíráním městem jsme strávili hodně času, pak jsme jeli na trajekt, ale bylo to šílené, člověk musel jet hodně daleko, aby se mohl zařadit do fronty, která stála v postranních ulicích. Psali, že o prázdninách jezdí trajekty sem tam, ale trvalo asi hodinu a půl, než jsme se dostali na řadu. To již bylo poměrně pozdě odpoledne. Jeli jsme středem poloostrova borovými lesy. Bylo vidět, že i tu proběhly silné bouřky s dosti značnými následky. Na zemi leželo plno ulámaných stromů. Mysleli jsme původně, že zakotvíme ještě před Arcachonskou zátokou, mladí chtěli být u vody, ale zátoka vypadala skoro vyschlá. Jelikož se ale schylovalo k dešti, tak jsme se rozhodli, že dojedeme až k dunám u Pyly. Podél zátoky se projíždělo řadou městeček, docela dost se to vleklo, byl to tu samý semafor.

V mapě je uváděné městečko Pyla (s tvrdým y), ale trochu nelogicky jsou duny u něj uváděné jako duny Pilat (tedy s měkkým i). K Pyle jsme dorazili až v 7 hodin večer. Za Pylou je 5 kempů, z prospektu jsem měla nastudované ceny, byl tu rozdíl až 12 E, tak jsme si vybrali poslední, který měl být nejlevnější, ale ten byl obsazený. Tak jsme se vrátili do prvního kempu La Foret, stálo nás to 136 E na dva dny. Měli tu pěkný bazén, ale otevřený opět jen od 10:00 do 20:00 hodin. Na záchodech to bylo slabší – nebyl tu papír ani mýdlo. Nad námi se tyčila dost vysoká duna, kvůli pohledu na západ slunce na ni lezlo plno lidí. Byli tam i v noci, slyšeli jsme tam odtud řev a neumělý zpěv a viděli pár světýlek. Měli tu internet za nehoráznou cenu 5 E za 1 hodinu.

28.8.

Celý den jsme zůstali na místě a vyrazili na výlet. Chtěli jsme po plechových stupních vystoupat na dunu a projít se tam. Ivče se však výstup zdál dost nebezpečný a po uzoučkých stupních nechtěla nahoru lézt, protože se bojí výšek. Tak jsme nakonec vyrazili s Vlád'ou sami. Prošli jsme se kus směrem na duny. Na obě strany bylo vidět další. Šli jsme kus směrem

k nejvyšší duně u Pyly. Pak jsme se rozhodli spustit se k moři. Šli jsme kousek zpět, když jsme nad sebou uslyšeli volání. Vašek s dětmi na dunu přeci jen vystoupali. Vydali se směrem k nám, Vašík naschvál padal a Evička ho napodobovala. Váleli se oba a moc se jim to líbilo. Až k moři ale nechtěli jít, vraceli se nahoru a do kempu. Pak se jeli autem koupat na pláž Petite Nice, kde už duny končí a je přístup rovnou k moři.

My s Vládou mezitím vyrazili podél moře směrem na sever k Pyle. Přestal mi tam fungovat foťák, protože foukal vítr, a jemný písek ho zadřel. Večer jsem ho pak vyčistila. V dáli jsme viděli terasu s restauračním posezením. Proti byly písečné ostrovy, které chránily pobřeží před vlnami. Přišli jsme až na konec pláže pod Pylou. Bylo tam malé občerstvení v boudě s dřevěnou terasou a posezením. Dali jsme si tam kafe. Kousek za tímto stánkem pláž končila zdí a dále se jít nedalo a muselo se vystoupat po dřevěných trochu zdevastovaných schodech.

Zjistili jsme, že restaurace, jejíž terasu jsme viděli z dáli je hodně drahá. Vydali jsme se ulicí mezi většími zřejmě víkendovými vilami (nebo možná k pronájmu) a doufali jsme, že tam někde bude zkratka k hlavní duně. Nebylo tam však nic. Jen na jednom místě zřejmě dříve byla díra, ale teď tam bylo staveniště a bylo to zamknuto na zámek s řetězem. Pár lidí se tam zrovna spustilo z duny a doufali, že vyjdou ven. Cesta mezi domy se hodně vzdálila od duny, až jsme narazili na hlavní silnici a došli k Pylské duně, resp. k jejímu parkovišti.

Je tam infocentrum (ale hodně slabě vybavené), stánky s hadry a několik občerstvení. Dali jsme si v jednom z nich kebab v chlebu za 4,6 € a k tomu pivo. Pak jsme šli směrem k duně a předpokládali, že pod dunami povede cesta směrem k našemu kempu. Lesem se tam vinula úzká pěšinka, která vypadala nadějně, ale záhy se nám ztratila. Po duně se nám jít nechtělo, tak jsme došli k silnici a šli po cyklostezce podél ní. Bylo to asi 2 km.

Když jsme dorazili, mladí se chvíli před tím vrátili z pláže. Šli s dětmi na dětské hřiště s houpačkami a skluzavkou a pak hráli minigolf. Hole ke golfu půjčovali zadarmo proti záruce řidičáku.

My se jeli s Vládou podívat ještě na pláž. 5 km odtud byla pláž Laguna, myslela jsem, že to bude třeba nějaký uzavřený záliv, ale byl to kus široké dlouhé pláže. Byly tam dost velké vlny. Lidí tam bylo jak psů. Sice na ohromné pláži to tak nepůsobilo, ale hlavně v lese tam bylo nepřehledně aut, bylo velice těžké najít díru na zaparkování. Chvíli jsem si zablbla v moři a nechala se pohoupat vlnami, voda byla studená, tak do ní Vláďa nevezl.

Vrátili jsme se do kempu, nezdrželi jsme se na pláži moc dlouho, protože jsme si představili, jaké zácpa tu asi je, když všechna auta odjíždějí. V kempu jsme se ještě šli vykoupat do bazénu. Vašek s Vašíkem ještě 2x vystoupali na dunu, Vašíkovi se hrozně líbilo jet dolů po zadku. My v bazénu byli s Evičkou, které jsme nasadili rukávky a ona díky tomu se v plivátku válela a lehala na břicho. Do velkého bazénu moc nechtěla, protože se vody celkem bojí.

Večer byl hodně silný vítr, zatahovalo se, měli jsme strach, že přijde silná bouře. Naštěstí nepřišla.

29.8.

Ráno trochu přšelo, skoro ani nebylo z čeho, nad dunami byla duha. Vyrazili jsme v 9 hodin směrem na dálnici na Bordeaux a po okruhu okolo něj jeli do Toulouse a Carcassonne. Celkem jsme urazili asi 350 km. Kus před Carcassonnem jsme zastavili na odpočívadle, které bylo nazváno Kanál du Midi, ten spojuje Středozemní moře s Atlantikem a jezdí po něm hlavně výletní lodě. U odpočívadla byla malá zátoka s loděmi a expozice Kanálu du Midi na kůlech.

Pak jsme dojeli do Carcassonne. GPS nás zavedla do centra (asi bylo výhodnější sjet o sjíždě dál), z něj jsme jeli na La Cité, což je staré opevněné město. Byly tam ukazatele na parkoviště 2.000 míst, ale hnalo nás to někam mimo město pryč, udělali jsme okruh snad asi 5 km, až jsme k parkovištím přímo u města dojeli. Město směrem od centra a od řeky vypadá hodně

impozantně – vypíná se na kopci. Od parkovišť je to skoro po rovině. Do hlavní brány do města proudily davy lidí. Při naší návštěvě v roce 1994 tu bylo pár lidí. Vzali jsme to po okružní trase mezi hradbami. Jezdí tam koňské povozy táhnoucí vozy s turisty. Místy se dalo jít přímo po hradbě s vyhlídkou na město. Obešli jsme polovinu hradeb a vešli do města. Je to tam hospůdka na hospůdce, plno krámečků se suvenýry, vše zaměřené na turisty. Prošli jsme kousek městem okolo katedrály a vyšli mezi hradby další bránou. Tam měli udělanou dřevěnou maketu zdi a za ní se konaly rytířské turnaje, viděli jsme na to letáčky.

Zbytek trasy jsme šli opět po okruhu mezi hradbami. Na závěr jsme ještě vešli hlavní branou dovnitř, je tam přístup do hradu, který je placený. Mezi lidmi se skoro nedalo chodit. Ušli jsme pár metrů a uhnuli do boční uličky, která vedla na náměstíčko celé zastavěné stolečky a židličkami, byl tam takový parčík, kde bylo okno s kulatým ostěním ven z hradeb a před ním byla zapíchnutá maketa ohromného krumpáče, co to mělo být, nevím. V parčíku stál kovový kříž. Zaplatili jsme za parkoviště 5 E (1. hodina je zadarmo, 2.-6. hodina 5 E). Ze Cité jsme jeli na druhý konec města, kde měla být obchodní zóna, protože jsme chtěli nakoupit. U výpadovky na Toulouse byl obchoďák Leclerc, kde jsme zakoupili pečené kuře a bramborovou kaši. Pak již jsme jeli jen pár kilometrů směrem na Narbonne do městečka Bizanet. Bohužel tu mají málo sjezdů z dálnice, tak, i když to bylo těsně u dálnice, museli jsme sjet o 14 km dříve a jet po vedlejších. Navíc ještě v městečku to bylo rozkopané, tak jsme to museli objíždět. Na kempink nebyl žádný ukazatel, jeli jsme na Narbonne a nevěděli, zda tam nějaký vůbec bude. Asi 1 km za Bizanetem byl. Kempink Figurotta byl velice příjemný, příjemný recepční, bazén s dětským bazénkem, sociálky v přestavěné maringotce, veliký plac s dřevěným posezením. Po večeri (kuřeti s kaší) jsme se šli koupat. V dětském bazénku byla skluzavka, které se Evička nemohla nabažit, a střikačka ze zobáku kachny. Dospělý bazén měl asi 10 x 5 m, ale když v něm nikdo nebyl, šlo to. Jen s internetem to bylo slabé, wifi fungovalo pouze u recepce a ještě mělo malou kapacitu. Někjaký hoch si tam hrál nějakou hru a nám nešlo nic připojit a vypadávalo to.

30.8.

Ráno jsme to měli jen asi 15 km do Narbonne, tedy ke Středozevnímu moři. Jeli jsme kus po dálnici směrem na Marseille a sjeli z ní u Agde a tam si zajeli na pláž. Směrem do centra Agde se to zadržovalo, tak jsme sjeli dříve na jednu z pláží. Bylo tam docela kapacitní parkoviště. Pláž byla dost široká, tak nebylo množství lidí tak hrozná. Byla tu docela daleko mělká voda a jen malé vlny. Evička si hrála hlavně s pískem, Vašík mi plaval na bříše a Vlád'a se šel projít po okolí. Kousek vedle se vlévala do moře malá říčka, která se rozšiřovala do zálivu, u něhož kotvily lodě. Přes kanál jezdil za 1 E malý přívoz, Vlád'a se jím nechal převést.

Pak jsme vyrazili do historické vesničky Les Baux. Je kousek od Arles, kde je úplná rovina, asi po 10 km se zvedají kopcovité útvary. Les Baux je schovaná mezi dalšími skalami, je na kopci, a proto je tam hodně málo parkovacích míst.auta stála pod kopcem na všech příjezdových komunikacích, od těch nejvzdálenějších to měli hodně daleko a hodně do kopce. My to přešli přes sedýlko a nikde jsme neviděli žádné volné místo. Otočili jsme se a jeli znova nahoru, tam se dalo odbočit přímo do vesnice, na vjezdu nám jen řekli, že je to tam za 5 E, to nebylo zas tak moc a rádi jsme to dali. Procházeli jsme vesnicí, je to tam podobné jako v Carcassonne – samé suvenýry a občerstvovny. Vesnička není moc rozsáhlá. Větší část vrcholu kopce zabírá hrad, do kterého se platí zvláštní vstupné. To už by nám zabralo moc času, tak jsme tam nešli.

Dál jsme pokračovali na Riviéru. Vlád'a původně plánoval kemp u Aix en Provence, ale dali jsme přednost moři. Vyhlídli jsme si poloostrov Giens u Hyeres, kde bylo namalováno několik kempů. Na své trase jsme projížděli Marseillí, v níž mají celkem perfektně vyřešený dopravní systém. Napřed se jede po dálnici, která je nazvaná Via del Mer, s vyhlídkou na

přístav s ohromnými nákladními loďmi a trajekty. U silnice tam stojí ohromný modrošedý lesklý mrakodrap celkem zdařilého vzhledu. Před centrem města se dálnice zanoří pod zem a tunelem dlouhým asi 3 km projede pod městem. Za tunel se platí 2,7 E. I další díly dálnice jsou placené, platí se 2,2 a 1,7 E, je možné platit kartou nebo se hází drobné přímo do koše.

Projeli jsme mírnou zácpou do Hyeres a pokračovali na poloostrov, tam to bylo úplně zacpané, ale zjistili jsme, že to bylo kvůli srážce auta s motorkou.

V prvním kempu jsme se nechytali, měli obsazeno, ale věnovali Vládovi podrobnou mapu Hyeres a okolí s vyznačenými kempy. Bylo jich tu plno. Ubytovali jsme se o kus dál v kempu La Bergerie, přestože vypadal docela plný. Byl onačen jako karavanový a také v něm většina osazenstva měla karavany. Nechtěli vůbec platit a vzali si jako záruku občanku. Cena byla srovnatelná s našimi předchozími kempy, měli jsme totiž strach, že Riviéra bude dražší.

Pán z recepcy zmizel a když přijel někdo další, měl smůlu. Dle mapy měl být kemp skoro u moře, ale bylo to pěšinkou mezi ploty asi 300 m.

31.8.

Ráno jsme nechali mlad'ochy na místě – byli se cachtat na pláži a prozkoumali místní supermarket. Vlád'a došel vyměnit svoji občanku za Ivčinu (ta měla sebou i pas). Občanku měli v místním občerstvení, asi se tu taky bude platit, protože recepcce moc nefunguje.

My vyrazili zpět na Marseille na její prohlídku. Trvalo nám dojet do ní asi 1 hodinu. V centru města je výjezd z tunelu a asi po 3 minutách jsme byli na nábřeží u přístavu a vjeli do podzemního parkoviště. Měli tam jen výšku 1,90 cm a pro naše auto s rakví to bylo na milimetry.

Rozhodli jsme se napřed podniknout procházku Marseillí, kousek od nábřeží bylo infocentrum, kde jsme si vzali mapu a podle ní jsme šli ke kostelu Notre Dame. Tak se jmenuje katedrála nad městem s věží, na jejíž špičce je panna Marie. Tato katedrála je Notre Dame de La Garde a my šli k Notre Dame du Mont. Nenapadlo mne, že tu mají 2 kostely stejného jména. Procházeli jsme černošskou čtvrtí, kde bylo plno hospůdek, ale fungují zřejmě až večer. Na zemi tam měli rozložené věci jak z blešáku – nabízeli tam obnošené boty a další použité věci rozložené na dece nebo na plachtě.

Pak jsme prošli uměleckou čtvrtí, vedlo tam dvojramenné točené schodiště a všechny domy okolo něj byly pomalovány uměleckými grafity na dosti vysoké úrovni. Na schodech seděl černoch a hrál na kytaru.

Dorazili jsme k Notre Dame a zjistili, že to není ono. Trochu bezradně jsem zkoumala mapu a jedna paní nám nabídla pomoc. Ukázala na mapě, kde katedrála Notre Dame de La Garde je. Měli jsme to k ní asi tak daleko, co jsme ušli od přístavu. Byla tu pravoúhlá síť ulic s domy s okenicemi, železnými zdobenými balkónky, uličky vedly přímo z kopce a poté opět stoupaly. Došli jsme až na náměstí Castellane, kde stojí vítězný sloup – fontána s Mariannou na sloupu.

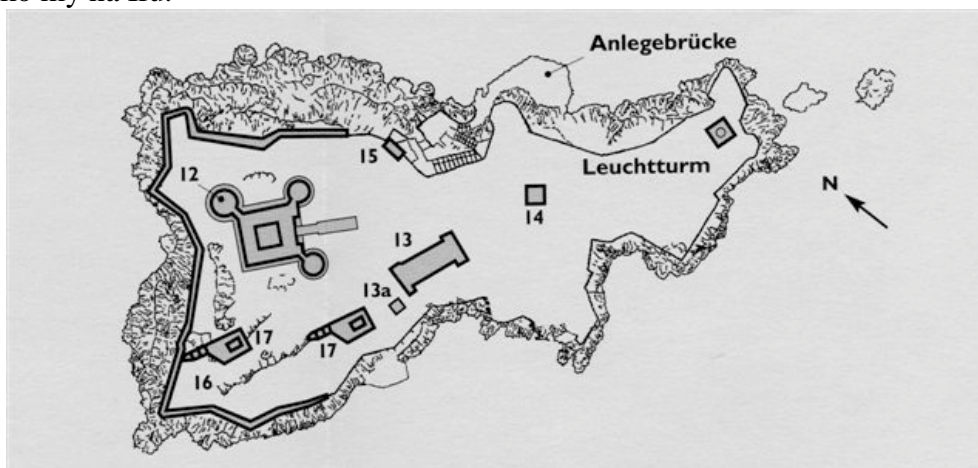
Pak již jsme stoupali k Notre Dame, ční hodně nad městem, je nad mořem cca 150 m. Ale ze strany, odkud jsme šli, to nebylo tak dramatické. Byl docela hic, ale šli jsme vždy po straně ulice, kde byl stín. Katedrála je impozantní stavba, stojí na ohromné terase, je třípatrová – dole je muzeum, uprostřed krypta a ve 3. patře klasický kostel, okolo jsou terasy propojené schodišti, ke kryptě vede dřevěný můstek.

Od katedrály je úžasný pohled na město i na přilehlou zátoku a pevnost If. Od ní jsme sklesali nejkratší cestou dolů k přístavu – první část vede po schodišti, které je pojato jako křížová cesta, jde se po volném prostranství bez stínu. Výstup nahoru touto trasou je asi dost vysilující.

Sešli jsme dolů k přístavu a šli se podívat k molu, odkud jezdí lodě na ostrov If. Většina lodí jezdí i na sousední větší ostrov Frioul, my si koupili lístek pouze na If za 10, 5 E, na Frioul byl o 5 E dražší. Loď měla jet asi za 20 minut. Tak jsme si ještě prohlédli plochu před

přístavem. Aby tam měli čekající lidé trochu stínu, je tam postaveno veliké zastřešení – je to pouze deska na sloupech. Deska je však zespoda zrcadlová, tak zrcadlí vše pod sebou. Na náměstí tam také stojí pomalovaný slon a žirafa a také maketa jakéhosi slona s autíčkem na zádech na vysokých jakoby kostěných nohách. Kus odtud je i historický kolotoč, asi si tu na ně potrpí, viděli jsme jich již více. Na budově banky bylo lešení zakryté plachtou s naprosto věrným obrazem přilehlé ulice.

Nasedli jsme na loď, byly tam docela davy, stejně se však všichni nevešli a nasedli ještě na menší loďku, odjížděli jsme asi s 15minutovým zpožděním. Většina pasažérů vystoupila stejně jako my na Ifu.

Šli jsme do pevnosti, platilo se vstupné 6 E, šlo jim to jak psovi pastva, tak jsme stáli frontu. Až při placení jsme pochopili průtahy – ptali se totiž každého na národnost a zaváděli to do počítače. Nás nevěděli, kam zařadit, či do západní nebo východní Evropy. V opevněné části pevnosti stojí hlavní budova, do níž se vchází branou, uprostřed má malé nádvoří s kašnou a terasou v 1. patře. Nad jednotlivými celami byly cedulky se jmény význačných vězňů. V přízemí byl abbé Faria a vedle něj Dantes, v 1. patře věznili Mirabeaua a rytíře Loraina (oblíbenec králova bratra, známého z Angeliky). Vylezlo se až na střechu, odkud byl pěkný výhled na sousední ostrov Frioul (respektive dva spojené výspou), kde je zřejmě další pevnost a asi klášter a mezi nimi vozí turisty autovláček.

Po hodině nám měla odjíždět loď zpět, jela však pouze na Frioul, na loď do Marseille jsme museli čekat déle. Byli to nějakí umělci, neuvázali loď k molu provazy a nechali běžet motory, tak se jim loď co chvíli od mola oddalovala, díky tomu nastupování bylo hodně zdoluhavé. Stejně to bylo v přístavu v Marseille – než se jim podařilo přistát pořádně u mola, trvalo to hodně dlouho.

Pak již jsme šli k parkovišti a dálničním připojením vjeli do tunelu a svištěli to z Marseille zpět do Hyeres. Přijeli jsme do kempu po 6. hodině a já se šla koupat, na pláži ještě byla Ivča s Vašíkem, Vašek s Evičkou se již vrátili, ale ona nedala jinak, než že půjde ještě se mnou znovu k moři.

Večer jsme opět popíjeli francouzské víno.

1.8.

Ráno jsme se byli koupat na pláži, nebyla tam ještě skoro ani noha a moře bylo jako zrcadlo. Dnešní den jsme se rozhodli jet na výlet na ostrov Porquerolles. Museli jsme autem dojet na špičku poloostrova, kde bylo šíleně kapacitní parkoviště, které již pomalu praskalo ve švech. Na ostrov chtějí dosti zlodějské jízdné – 18,5 E za člověka, i když to není nijak daleko. Ale je to součástí turistického průmyslu, jezdí tam davy lidí, většina však na celý den a vyvalují se tam na místních plážích.

My tam jeli pouze na 2 hodiny, tak jsme se jen trochu rozkoukali, hlavní ulicí táhly davy lidí. Bylo tam plno osvěžoven a jelikož se chýlilo poledne, tak v nich všude seděli lidé. My

poobědvali z vlastních zdrojů na centrálním placu před kostelem. Asi se tomu nedá říkat náměstí ani park, protože to byla hlinitá plocha s pár stromy po stranách.

Pak jsme chtěli vylézt na pevnost nad městečkem, bylo ale dost úmorné vedro a cesta vedla kamsi okolo kopce. Ročňovi to vzdali, my s Vládou vylezli až nahoru. Nebyla tam ani noha, pevnost zabeđená, ale byl tam pěkný pohled na zátoku s plachetnicemi. Dolů jsme to vzali zkratkou, které jsme si cestou nahoru nevšimli.

S mladými jsme se setkali na molu a vrátili se na pevninu. Kdybychom nestáhali tento trajekt, jel další až za dvě hodiny, měli tu polední pauzu. Mladí se vrátili do kempu, my si ještě objeli zátoku po úzké umělé kose a pak zajeli k salinám, nebylo tam ale celkem nic zajímavého. Nakonec jsme jeli do obchodáku na kraji města směrem na Marseille. Vlád'a měl narozeniny, tak jsme nakoupili maso a Vlád'a ho pak k večeri griloval, zatímco my byli na pláži. K tomu bylo samozřejmě francouzské víno.

2.8.

Ráno jsme se sbalili a snažili se zaplatit. Měli tu Ivčinu občanku, tak bez placení jsme odjet nemohli, trvalo, než v bufetu otevřeli.

Po dálnici jsme vyrazili směrem na východ a jeli do Monaka. Naším cílem byla botanická zahrada. Je umístěná na prudkém svahu nad městem, je do ní přístup se shora. Když jsme k ní přicházeli od podzemního parkoviště, odjížděla právě limuzína a byli tam reportéři. Viděla jsem v autě, myslím, monackého knížete, asi ukazoval nějakým svým hostům zahradu.

Měli jsme pro Evičku sebou kočárek, ale řekli, že tam to s ním nejde, museli jsme ho nechat u pokladny. Měli pravdu, je to hrozně stupňovité a schodovité. Hned na pokraji jsou ohromné koule kaktusů. Celá zahrada je úžasná, je založena hlavně na kaktusech, některé měří až 4 metry a tvoří i průchody či souvislé stěny. Mezitím, jsou i lavičky, jezírka a další rostliny, vše ve skalnatém svahu. V dolní části zahrad je jeskyně, do které pořádají prohlídky, ale jen každou celou hodinu, což se nám zrovna moc nehodilo. Měli tam nějaké nálezy pračlověka, tak je tam k tomu expozice. Je tam i malé pódium, asi tu pořádají nějaká kulturní vystoupení.

Poodjeli jsme od moře trochu do hor a tam se ubytovali v kempu Valmilana. Nebyl moc velký a byl v něm autobus Čechů s koly. Vašík a se tam kamarádil s francouzskou holčičkou,

házel si s ní míčem a pak jí pouštěl na přehrávači animované filmy. Chtěl, abychom jí něco překládali a nechápal, že my taky neumíme francouzsky.

3.8.

Domů nám toho ještě zbývalo moc, tak jsme se rozhodli si trasu rozdělit na dvě části. Přejeli jsme do Itálie, podél moře po dálnici, která tam prochází řadou tunelů a mostů. Vláďa si přál podívat se do průsmyku Velkého Bernarda, tak jsme jeli přes něj. Uhnuli jsme do Val de Aosta a poté k San Bernardu. Spodem vede placený tunel, nahoru vede klikatá ale pohodlná silnice. Cestou nahoru bylo hezky, ale když jsme tam dorazili, již se to poněkud kazilo. Dětem se moc líbilo, že si tam kousek od sochy Sv. Bernarda mohly sáhnout na pravý sníh. V sedle je docela rozsáhlé jezero, ze švýcarské strany stojí velká budova historického hospicu. Prodávali tam plyšové bernardýny všech velikostí, taky jsme jednoho koupili. Pak jsme jich pár viděli živých s vodiči a s vlaječkami na zádech. Podívali jsme se v hospicu do kaple a prodejny suvenýrů. Pak jsme již klesali do Švýcarska a dalo se do silného deště. Vláďa poněkud netradičně trochu proti předpisům najel na dálnici do údolí, málem totiž vjel do tunelu zpátky do Itálie.

Jeli jsme Švýcarskem celkem bez zastavování, u první benzínky jsme si koupili dálniční známky. Jeli jsme směrem na Bern po dálnici a z něj pak po obyčejné silnici směrem na Luzern. Asi v polovině jsme se ubytovali v kempu Marbach pár kilometrů na vedlejší odbočce. Byl to příjemný kemp, zaměřený spíš na stálé klienty, kteří zde trávili celé léto v karavanech. U sociálek bylo dokonce plno poštovních schránek. My si postavili stan na trávníku vedle dětského hřiště. Šéf kempu zřejmě shrábnul naše peníze přímo do kapsy, protože nám dal slevu, že jsme nechtěli žádný doklad.

4.8.

Ráno jsme vyrazili směrem domů. Jeli jsme těsně podél hranic Lichtenštejnska a pak dojeli k rakousko-švýcarské hranici, dálnice vedla pouze po rakouské straně. Přes Rakousko jsme nechtěli jezdit, aby po nás náhodou nechtěli i rakouskou známku, tak jsme přes odpor GPSky jeli místo po dálnici po obyčejných silnicích do Lindau. To již jsme byli v Německu a najeli opět na dálnici a jeli po ní až domů. Jeli jsme na Ulm a Norimberk. Za Ulmem nás chytila taková bouřka, jakou jsme ještě na silnici nezažili. Byla vichřice, skoro tma, blesky, vzduchem létalo plno listí a větví, viditelnost naprosto minimální, většina aut nějak vymizela a ta která zůstala, jela velice spořádaně a pomalu. Jet totiž rychleji by bylo sebevraždou. Mladí museli zastavit, protože Evička byla strachy bez sebe, tak jí museli uklidňovat. Počkali jsme na ně na odpočívadle, když už jsme si mysleli, že máme to nejhorší za sebou. Bouřka však šla s námi a tak jsme docela dlouho jeli v dešti, i když už nebyl tak silný.

Domů jsme díky špatnému počasí přijeli až večer.